

KARTA KURSU

Nazwa	Społeczeństwo obywatelskie	
Nazwa w j. ang.	Civil Society	
Koordynator	dr Mateusz Szast	Zespół dydaktyczny
		Wykład: dr Mateusz Szast Konwersatorium: dr Mateusz Szast
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawowymi formami organizacyjno-prawnymi organizacji pozarządowych w Polsce jak również ukazanie badań dotyczących trzeciego sektora w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem źródeł oraz sposobów ich finansowania. Ponadto studenci zapoznają się z podstawami społeczeństwa obywatelskiego, postawą obywatelską, odpowiedzialnością za dobro wspólne, partycypacją na rzecz szeroko pojętego dobra wspólnego oraz poznają ideę obywatelskości jako cechy obywatela państwa demokratycznego.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowe pojęcia i koncepcje socjologiczne; elementarna wiedza na temat najnowszej historii Polski
Umiejętności	Umiejętność analizy problemów społecznych Podstawy obsługi komputera i narzędzi audiowizualnych
Kursy	Wstęp do socjologii, makrosocjologia, socjologia polityki

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Student ma wiedzę o zjawiskach społecznych, politycznych i ekonomicznych w społeczeństwie polskim oraz związkach między nimi.	K_W01
	W03 Student rozumie zmiany jakie dokonały się w społeczeństwie polskim po 1989 roku	K_W03
	W04 Student ma wiedzę prawną na temat instytucji społecznych, które funkcjonują w Polsce i Europie.	K_W05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Student potrafi obserwować i interpretować społeczeństwo obywatelskie jako podstawę demokracji w Polsce.	K_U01
	U02 Student potrafi definiować pojęcia i rozróżnia typy organizacji pozarządowych, zna koncepcje społeczeństwa obywatelskiego jak również partycypacji społecznej na podstawie literatury polskiej i obcojęzycznej.	K_U04
	U03 Student rozumie względny charakter społecznej partycypacji, rozumie i rozróżnia funkcje i cele trzeciego sektora	K_U02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K04 Student potrafi uczestniczyć w dyskusji, formułować argumenty służące uzasadnieniu własnego stanowiska.	K_K04
	K02 Student rozumie znaczenie dyskusji i dialogu jako narzędzia poznania w naukach społecznych.	K_K01
	K05 Student respektuje zasady obowiązujące w dyskursie nauk społecznych.	K_K03

		Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	

Liczba godzin	15		15				

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody dydaktyczne:

Wykład: Wykład tradycyjny z wykorzystaniem narzędzi audiowizualnych

Konwersatorium: praca z wykorzystaniem narzędzi audiowizualnych, praca z tekstem, dyskusja.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						X		X			X		
W02						X		X			X		
W03						X		X			X		
U01						X		X			X		
U02						X		X			X		
U03						X		X			X		
K01						X		X			X		
K02						X		X					
K03						X		X					

Kryteria oceny	<p>Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną. Na zaliczenie studenta składają się następujące elementy:</p> <p>Wykład:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaliczenie ustne <p>Konwersatorium:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie prezentacji lub referatu na zadany temat - aktywność podczas zajęć
----------------	---

Uwagi	<p>Na zajęciach sprawdzana jest obecność. Dopuszcza się jedną nieobecność nieusprawiedliwioną na wykładzie i jedną nieobecność nieusprawiedliwioną podczas konwersatorium.</p>
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykład:

1. Przedstawienie trzech sektorów funkcjonowania współczesnego systemu kapitalistycznego, tj. sektora biznesowego, rządowego oraz pozarządowego sektora non profit.
2. Ukazanie historii obywatelskości w Polsce.
3. Przedstawienie teorii z zakresu społeczeństwa obywatelskiego.
4. Przedstawienie pojęć z zakresu społeczeństwa obywatelskiego, tj. dobra wspólnego, społeczeństwa obywatelskiego, kapitału społecznego, systemu demokratycznego, narodu, państwa, ekonomii społecznej, społeczności lokalnej.
5. Przedstawienie ogólnych zasad współczesnych społeczeństw partycypujących w systemach demokratycznych.
6. Przedstawienie praw i obowiązków obywateli względem sfery publicznej.
7. Przedstawienie podstaw prawnych społeczeństwa obywatelskiego.

Konwersatorium:

1. Przedstawienie stanu badań nad polskim społeczeństwem obywatelskim.
2. Przedstawienie aktywności społecznej na szczeblu lokalnym.
3. Omówienie i analiza działalności organizacji *non profit* w Polsce z uwzględnieniem ich profilu działalności, finansowania oraz zasięgu działania.

Wykaz literatury podstawowej

1. Pietrzyk-Reeves D., Idea społeczeństwa obywatelskiego. Współczesna debata i jej źródła, Monografie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, Wrocław 2004.
2. Podemski K., Społeczeństwo obywatelskie w Polsce 25 lat po wielkiej zmianie, Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny, Rok LXXVI, 2/2014, ss. 89-109.
3. Sartori G., Teoria demokracji, WN PWN, Warszawa 1994.
4. Held, D. Modele demokracji, Wyd. UJ, Kraków 2010.
5. Gliński P. (red.), Samoorganizacja społeczeństwa polskiego: trzeci sektor, Wyd. IFiS, Warszawa 2002.
6. Kulas P., Wódcz K., Dialog. Demokracja. Społeczeństwo obywatelskie, WSB, Dąbrowa Górnicza 2010.
7. Misztal W., Dialog obywatelski we współczesnej Polsce, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2011.
8. Szast M., W Irlandii wygodniej, ale w Polsce lepiej: kapitał społeczno-kulturowy i ocena sytuacji życiowej polskich migrantów w Irlandii, Ośrodek Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym, Biblioteka Polonii, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Kolbuszowej, Kraków 2017

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Czapiński J., Stan społeczeństwa obywatelskiego, w: J. Czapiński, T. Panek (red.), Diagnoza społeczna 2015. Warunki i jakość życia Polaków, Rada Monitoringu Społecznego, Warszawa 2015, ss. 332-372.
2. Adamiak P., Charycka B., Gumkowska M., Kondycja sektora organizacji pozarządowych w Polsce 2015. Raport z badań, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 2016.
3. Rozkrut D. (red.), Mały Rocznik Statystyczny Polski, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2018.
4. Rozkrut D. (red.), Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2017.
5. Zarycki T., Dwa wymiary kapitału społecznego w kontekście polskim, „Pomorski Przegląd Gospodarczy” 2008, nr 2/37, ss. 49-52.
6. , ISBN: 978-83-61307-50-1.
7. Szast M., Amoralny familizm – negatywny kapitał społeczny w obrębie rodziny, „Pedagogia Ojcostwa. Katolicki Przegląd Społeczno – Prawno – Pedagogiczny”, nr 14 (1/2017), Czasopismo Instytutu Medycznego Im. Jana Pawła II w Szczecinie, s. 42-54, ISSN 2082-3487.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	5
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		60
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2